

Modernisering Algemene wet bestuursrecht

Maart 2017

Algemeen

In de huidige Algemene wet bestuursrecht (Awb) is elektronische communicatie tussen burger en overheid toegestaan als beide partijen kenbaar hebben gemaakt hiervoor open te staan.

Om digitaal zaken doen beter mogelijk te maken wordt afdeling 2.3 van de Awb aangepast (Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer).

Verplichtingen van de Awb gelden (in ieder geval) voor bestuursorganen, zoals overheidsorganisaties.

Recht en plicht

Burgers (en ondernemers) krijgen het recht op elektronische verzending van berichten aan de overheid binnen formele procedures, zoals aanvragen, bezwaarschriften en verplichte meldingen.

Een bestuursorgaan moet daarom voor elke vorm van formele schriftelijke communicatie (vaak het inzenden van een formulier) een elektronische manier van indienen mogelijk maken. Dat elektronische kanaal moet bij een besluit worden aangewezen.

Het huidige regime Awb blijft voor informele berichten ongewijzigd (onverplichte meldingen, wensen suggesties, ed.).

Als is voorgeschreven dat een aanvraag in persoon moet worden gedaan, dan verandert dit niet.

Inrichting procedure

Per bericht (of groep berichten) moet door het bestuursorgaan een elektronisch kanaal worden gekozen, bijvoorbeeld e-mail, webformulier of uploaden document). Als een webformulier wordt voorgeschreven moet er worden gezorgd dat de verzender kan beschikken over de ingezonden informatie (bijvoorbeeld door toezending daarvan via e-mail of door een vanaf het scherm te downloaden pdf, of door beschikbaarheid in een mijnomgeving).

Het is niet toegestaan om gegevens die niet noodzakelijk zijn voor de behandeling als verplicht in te vullen veld op te nemen in een formulier.

Behandelplicht/Doorzendplicht

Als het bericht via het aangewezen elektronische kanaal is verzonden dan:

- geldt een behandelplicht
- start de wettelijke behandeltermijn met ontvangst bericht
- is een ontvangstbevestiging verplicht
- kan de behandelende afdeling kan onder opschorting van beslistermijn ontbrekende gegevens verlangen (art. 4:5 Awb)

Als het bericht via een niet aangewezen elektronisch kanaal is verzonden dan:

- geldt geen behandelplicht of doorgeleidingsplicht, tenzij:
 1. de manier van verzenden voor andere formele berichten is aangewezen en het bericht in de ontvangen vorm behandeld kan worden, of
 2. verzender kon menen dat hij het op die manier kon inzenden, of
 3. voor het bericht geen elektronisch kanaal is aangewezen (nieuw)
- ontstaat alsnog behandelplicht als het bericht toch wordt opgemerkt en uit behoortelijkheid wordt doorgeleid
- verschuift de aanvang wettelijke behandeltermijn naar tijdstip bericht van doorgeleiding aan afzender (op voorwaarde dat het onmiddellijk is verzonden)
- kan, als een bericht op de verkeerde manier is ingediend of niet compleet is, de behandelende afdeling de gelegenheid tot correctie bieden en daarbij de beslistermijn opschorten (art. 4:5 Awb)

Ondersteuning minder digivaardigen

Bij verplicht elektronisch verkeer geldt een zorgplicht voor minder digivaardigen. Dat mag de papieren weg zijn maar ook een helpdesk of andere vorm van hulp.

Waarborgen algemeen

Verstuur altijd een ontvangstbevestiging (mag in berichtenbox).

Er is een voorziening nodig voor termijnoverschrijding bij storing buiten de macht van de verzender (server bestuursorgaan, maar ook bijvoorbeeld een stroomstoring in wijk verzender).

Het bestuursorgaan heeft bewijslast bij geschillen over verzending en ontvangst.

Bij het versturen van een bericht door de overheid via een berichtenbox gelden specifieke waarborgen over de notificatie daarvan.

Procedure wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is in consultatie geweest. Binnenkort zal advies aan de Raad van State worden gevraagd.

De planning is dat het in de eerste helft van 2017 aan de Tweede Kamer wordt aangeboden. Vermoedelijke inwerkingtreding in 2018.